

Hukukî Bilgiler Mecmuası

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ

Paris Hukuk Fakültesi Doktörü

AVUKAT

GAD FRANKO MİLÂSLI

Adres : Galata, Bahtiyar han — Bay Gad Franko yazıhanesi

Telefon : 43009

Bir nüshanın bedeli 25 kuruştur.

Bir senelik abonmanı posta ücretiyle beraber 250 kuruştur.

Türkiye harici için 300 kuruştur.

İSTANBUL

HANRI ZEİLLİÇ VE MAHDUMU BASIMEVİ

1940

4.— Sulb hakiminin mütaleasını şöyle izah ve tafsil edebiliriz:

Türk Medeni Kanunu hukukda erkek ve kadını müsavi tutmuştur. Bu müsavat Velâyet müessesinde de caridir. Asil olan Ana ve Babanın müştereken velâyeti ifa etmeleridir. Fakat bunlardan birisinin vefatı halinde diğeri, çocukların velisi kalır. Halbuki tatbiki istenen İran Medeni Kanunu bu kaideleri kabul etmiyor. Ana ve baba arasında fark gözetiyor. Velâyeti babaya ve baba vefat etmiş ise bu babanın babasına hasr ediyor. Bu da yoksa, ana mevcud olsa bile, Velâyet mevzuu bahs olmayıp Vesayet bahs mevzuu olur ve münasibi tayin olunur. Bu hükümler intizamı âmmeye dayanan Kanunu Medenimizin yazılı ana prensiplerine mugayirdir.

3.— Yüksek Temyiz Mahkemesi bu ilâmı bihakkın nakz etmiştir. İki kelime ile bu düşünüşdeki zuhulu anlatmıştır. Türk Kanunu Medenisi Velâyeti geniş mânası ile kabul ettiği gibi, Vesayeti de kabul ediyor. İran Kanunu Medenisi dahi her iki müesseseyi kabul ediyor. Ancak bu iki kanun arasında bu iki müessesenin hudud ve şumulu arasında bazı farklar vardır. Binaenaleyh nizamı âmmeye mugayeret keyfiyeti ileri sürülemez.

Eu zuhul şundan ileri geliyor: Başka bir yabancı Kanunu tatbik ile mükellef olan bazı hakimler Kanunu Medenimize tamamen uymayan o ecnebi kanunu mutlaka red etmeğe mütemayildirler. Halbuki kanunlarıza tevafuk etmek başka nizamı âmmeye mugayeret bım başka birşeydir.

Zaten marûlzikir 23 Şubat 1330 tarihli kanununda ahvali şahsiye mes'elelerinde, Türk hâkiminin ecnebilerin milli Kanununu tatbik edebileceğini tasrih etmekle, türk Kanuna aykırı olması mefruz yabancı kanununun imkânı tatbiki temin etmiştir.

Hadisede çocuğun hakkını siyanet gayesi takip edildiğine ve validesinin vasi tayini ile bu gaye temin edilegeldiğine, ve kanunumuzda bir çocuğun haklarını siyaneten indelicap—velâyetin nez'i halinde—vasi tayini yolu da açık bulunmasına göre ortada nizamı âmmemizi incidecek bir cihet yoktur.

Haşiye.— Türk Hakimlerinin, şahsî hallar davalarında, tatbik edecekleri hükümler hakkında biri mecmuamızın 12—108 numarolu ve 13/10/938 tarihli ve diğeri 2—140 numarolu ve 15/12/939 tarihli nüshalarımızda iki notun intişar etmiş olduğunu hatırlatırım

G. F. M.

İctihatlar Hulâsaları

326.— Kumarın tavsifi

Kumar oynamaktan suçlu bir kimse hakkında 3005 sayılı kanun mucibince

Ceza kanununun 567 inci maddesine tevfikân ve takdiren 3 gün hapis ve 50 lira hafif para cezasile mahkûmiyetine ve 89 uncu madde veçhile cezasının teciline ve kumar eşyasının musaderesine dair Beyoğlu ikinci S. Cz. Mh. sinden verilen hüküm Temyiz sonunda, (atılan halkaların şişelere geçirilmesi baht ve taliden ziyade atanın maharetine bağlı bulunmasına göre) fillin kumar olarak kabulünde isabet görülememesi bakımından nakzedilmiştir.

(T. M. 2inci Cz. D. 41/3/1937—Ad. Cer. 938/10 S. 325)

327.— Sarhoşlukda evvelki hüküm itiyadı tesbite yarar, yoksa tekerrüre esas olmaz.

Sarhoşluktan suçlu bir kimse hakkında evvelki hükümle itiyat tesbit edildiği cihetle T. Cz. K. nun 572 ve mükerrirliğe binaen 81/2 inci maddeleri hükümüne göre ve tezyiden verilen ceza, Konya C. M. U. liği ve suçlu taraflarından Temyiz edilmekle, sarhoşluğun itiyat ve iptila derecelerinin tekerrürden daha şedit cezayı müstelzim bulunması ve itiyattan dolayı ceza verilmiş olmasına göre tekerrürden de ayrıca ceza tatbiki ve mükerrir ad edilmiş olmasına göre 13/6/936 tarihli eski hükmün infaz edilip edilmediğinin tetkik edilmemesi yolsuz ve temyiz itirazları bu bakımdan yerinde görüldüğünden nakzedilmiştir.

(T. M. 2inci Cz. D. 13/3/937— Ad. Cer. 4938/10 S. 326)

328.— C. M. U. sinin 72 inci madde mucibince Ehlihibre'ye yemin ettirmesi.

Aksekinin Kuyucak köyüne bir ölünün keşfi için Hükümet tabibi ile bir likte hareket eden C. M. Umumisi vak'a mahallinde otopside evvel doktora yemin teklif etmiş ve mumaileyhin imtinaı üzerine yapılan duruşma sonunda Müddeiumumilerin doktorlara yemin verebileceklerine dair kanunda bir sarahat bulunmaması sebebine müsteniden doktorun hernekadar beraatine karar verilmiş ise de, işin Temyizen tetkikinde C. M. U. lerinin yemin salâhiyetleri, Ceza M. U. kanunun, 66, 72, 79, uncu maddelerinde açıkca tasrih edilmiş olduğuna göre doktorun beraatine hüküm edilmesi kanuna muhalif görülmüş ve karar bu bakımdan nakzedilmiştir.

(T. M. 2inci Cz. D. 5/3/937—Ad. Cer. 938/10 S. 322)